

Република Србија
ВРХОВНИ КАСАЦИОНИ СУД
Рев 221/2018
08.07.2020. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

Врховни касациони суд, у већу састављеном од судија: Јасминке Станојевић, председника већа, Споменке Зарић и Бисерке Живановић, чланова већа, у парници тужиле АА из ..., чији је пуномоћник Љубиша Траиловић, адвокат из ..., против туженог ББ из ..., чији су пуномоћници Лисавета Обрадовић, адвокат из ... и Ватрослав Стојадиновић, адвокат из ..., ради утврђења, одлучујући о ревизији туженог изјављеној против пресуде Апелационог суда у Нишу Гж 709/2017 од 19.07.2017. године, у седници од 08.07.2020. године, донео је

ПРЕСУДУ

ОДБИЈА СЕ као неоснована ревизија туженог изјављена против пресуде Апелационог суда у Нишу Гж 709/2017 од 19.07.2017. године.

Образложење

Пресудом Основног суда у Неготину, Судска јединица у Кладову П 732/15 од 31.08.2016. године, ставом првим изреке, одбијен је као неоснован тужбени захтев тужиле да се утврди да је ништав и не производи правно дејство уговор о купопродаји двособног стана у ... описаног изреком. Ставом другим изреке, тужиле је обавезана да туженом накнади трошкове парничног поступка у износу од 360.150,00 динара.

Пресудом Апелационог суда у Нишу Гж 709/2017 од 19.07.2017. године, ставом првим изреке, преиначена је првостепена пресуда тако што је усвојен тужбени захтев тужиле и утврђено да је ништав и не производи правно дејство уговор о купопродаји стана закључен између парничних странака и оверен пред Основним судом у Неготину, Судска јединица Кладово Ов .../... од 01.02.2011. године. Тужени је обавезан да тужили накнади трошкове парничног поступка у износу од 344.400,00 динара. Ставом другим изреке, одбијен је захтев туженог за накнаду трошкова другостепеног поступка.

Против другостепене пресуде, тужени је благовремено изјавио ревизију, у два поднеска, због погрешне примене материјалног права.

Врховни касациони суд је испитао побијану пресуду у смислу члана 408. у вези члана 403. став 2. тачка 2. Закона о парничном поступку – ЗПП („Сл. гласник РС“, бр.72/11...87/18), и утврдио да ревизија туженог није основана.

У поступку није учињена битна повреда одредаба парничног поступка из члана 374. став 2. тачка 2) ЗПП на коју ревизијски суд пази по службеној дужности.

Према утврђеном чињеничном стању, парничне странке су дугогодишњи познаници, а пре побијаног уговора закључили су уговор о доживотном издржавању, оверен пред судом дана 18.11.2010. године, којим се тужила као прималац издржавања обавезала да туженом као даваоцу издржавања пренесе право својине на непокретностима наведеним уговором, између осталог и спорном стану у Анексом наведеног уговора о издржавању, који је оверен пред судом 01.02.2011. године, парничне странке су се споразумеле да се предметни стан изузима из уговора о доживотном издржавању и да прималац издржавања може истим слободно располагати. Правноснажном пресудом Основног суда у Неготину, Судска јединица у Кладову од 08.07.2014. године, по тужби тужиле раскинут је наведени уговор о доживотном издржавању. Претходно је дана 01.02.2011. године, између парничних странака закључен спорни уговор о купопродаји стана у ..., којим је уговорена купопродајна цена од 20.000 евра и констатовано да је тужени као купац овај износ цене исплатио у целости на дан овере уговора. О исплати купопродајне цене сачињена је и признаница коју су уговарачи потписали. У поступку је утврђено да тужени није тужили исплатио купопродајну цену наведену уговором о купопродаји, јер је стан добио на име дуга за радове које је тужени изводио на изградњи објекта и уређењу плаца тужиле у селу ..., а које му тужила није платила.

Код овако утврђеног чињеничног стања, првостепеном пресудом је одбијен као неоснован тужбени захтев тужиле за утврђење да је ништав и не производи правно дејство спорни уговор о купопродаји стана. По оцени првостепеног суда, права воља парничних странака била је да закључе уговор о купопродаји, тужила приликом закључења уговора није поступала са пажњом која се у промету захтеву, а такође није доказала да је побијани уговор противан принудним прописима, јавном поретку и добрим обичајима, па нису испуњени услови за примену одредбе члана 103. Закона о облигационим односима, као ни члана 111. тог закона.

По оцени Врховног касационог суда, правилно је у побијаној другостепеној пресуди примењено материјално право када је првостепена пресуда преиначена и утврђено да је спорни уговор о купопродаји ништав.

Наиме, у поступку је утврђено да тужени као купац тужили као продавцу није исплатио купопродајну цену наведену у побијаном уговору, иако је о исплати цене сачињена признаница, што је потврдио и тужени саслушан као парнична странка и навео да је спорни уговор закључен из разлога да тужила на тај начин испуни обавезу исплате радова које је тужени обавио на њеним непокретностима у селу Велика Каменица. Из наведеног произлази да се уговорне стране нису сагласиле о битним састојцима уговора у смислу члана 26. ЗОО, а у случају купопродаје то се односи на пренос права својине на продатој ствари и исплату купопродајне цене и преузимање ствари, у смислу члана 454. тог закона.

С обзиром на наведено, правилан је закључак другостепеног суда да се у конкретном случају ради о фиктивном уговору којим се остварују неки други циљеви,

а не циљ који је правно дозвољен за уговор о купопродаји, па је такав уговор ништав у смислу члана 103. ЗОО.

С обзиром на наведено, правилно је у побијаној другостепеној пресуди примењено материјално право када је првостепена пресуда преиначена и тужбени захтев тужиље усвојен.

Наводима ревизије неосновано се истиче погрешна примена материјалног права и указује да је тужиља у тужби и током поступка указивала на разлоге за рушљивост спорног уговора. Међутим, суд по службеној дужности води рачуна о апсолутној ништавости уговора у смислу члана 103. ЗОО, а у тужби се позива на разлоге ништавости из ове одредбе. Осим тога, парнични суд није везан за правни основ тужбеног захтева наведен у тужби, у смислу члана 192. став 4. ЗПП.

Из наведених разлога, Врховни касациони суд је одлучио као у изреци на основу члана 415. став 1. ЗПП.

**Председник већа – судија
Јасминка Станојевић ,с.р.**

За тачност отправка
Управитељ писарнице
Марина Антонић